

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Národnou radou Slovenskej republiky bol dňa 15. februára 2002 schválený zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme, ktorý nadobudol účinnosť dňom 1. júla 2002.

Za účelom dosiahnutia úrovne služieb v oblasti záchranných činností, ktorá je obvyklá v krajinách Európskej únie sa vláda Slovenskej republiky rozhodla pre postupné budovanie integrovaného záchranného systému. Podľa dikcie zákona sa pod pojmom "integrovaný záchranný systém" rozumie záchranný systém, ktorý zabezpečí predovšetkým rýchlu informovanosť, aktivizáciu a efektívne využívanie a koordináciu síl a prostriedkov záchranných subjektov pri poskytovaní nevyhnutnej pomoci, ak je ohrozený život, zdravie a majetok alebo životné prostredie alebo ak hrozí nebezpečenstvo vzniku mimoriadnej udalosti resp. počas mimoriadnej udalosti.

Účelom integrovaného záchranného systému je, aby pri ohrození života, zdravia alebo majetku postihnutý neodkladne a bez omeškania dostal nevyhnutnú pomoc.

V integrovanom záchrannom systéme pôsobia základné záchranné zložky, medzi ktoré patria Hasičský a záchranný zbor, záchranná zdravotná služba, útvar Policajného zboru a letecký útvar Ministerstva vnútra SR, kontrolné chemické laboratóriá civilnej ochrany, banská záchranná služba a v ostatnom období je medzi základné záchranné zložky zaraďovaná aj horská služba. V rámci integrovaného záchranného systému pôsobia aj právnické osoby, občianske združenia a organizácie, ktoré sa zaoberajú poskytovaním pomoci, záchrannými činnosťami alebo humanitnou činnosťou ako ostatné záchranné zložky.

Základom infraštruktúry integrovaného záchranného systému sú koordinačné strediská na krajských úradoch, ktorých prioritnou úlohou je koordinácia činností účastníkov integrovaného záchranného systému v územnej pôsobnosti krajského úradu a zabezpečenie príjmu tiesňového volania pri ohrození života, zdravia alebo majetku. Na ten účel je od 1. júla 2003 zriadené jednotné európske číslo tiesňového volania "112" tak, ako je to obvyklé v krajinách Európskej únie. Zriadením čísla tiesňového volania 112 sa používanie doteraz platných čísel tiesňového volania 150, 155 a 158 neruší.

Voľbou jednotného čísla tiesňového volania 112 sa volajúci dovoľá na koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému, ktoré bezodkladne zabezpečí potrebné opatrenia pre poskytnutie pomoci. Výhodou je, že každý volajúci si ho môže ľahko zapamätať a jeho voľba je jednoduchšia najmä v obtiažnych situáciách, napríklad v tme alebo miestnosti plnej dymu. Ďalšou výhodou je, že číslo tiesňového volania 112 využíva veľká časť Európy a tak bude dostupné aj pre cudzincov, ktorí sú už naň zvyknutí. Podľa dostupných informácií je v európskych krajinách tiesňové číslo 112 zriadené napríklad vo Veľkej Británii, Taliansku, SRN, Holandsku, Švédsku, Dánsku, Fínsku, Nórsku, Portugalsku, Luxembursku, Rakúsku, Slovinsku, Turecku a Českej republike.

Dňom 1. júla 2003 sa podarilo rozbehnúť činnosť koordinačných stredísk integrovaného záchranného systému na krajských úradoch s príjmom tiesňového volania na linke 112. Operátori sa postupne zapracovali a počiatočné nedostatky v činnosti sa darí eliminovať. Postupne sa zlepšuje aj spolupráca medzi koordinačnými strediskami a základnými záchrannými zložkami. Veľkým záporom je však to, že neustále pretrvávajú neoprávnené volania na linku tiesňového volania 112. Len za druhý polrok 2003 ich bolo celkom 2 182 822 z celkového počtu 2 287 422, čo predstavuje 95,4 %.

Dňom 1. januára nadobudol účinnosť zákon č. 310/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, ktorý umožňuje pre integrovaný záchranný systém zabezpečiť identifikáciu a lokalizáciu volajúceho na linku tiesňového volania. Tým sa vytvára možnosť pre krajské úrady začať s ukladaním pokút, prípadne podávaním trestných oznámení priamo na fyzické osoby, ktoré sa dopúšťajú porušovania zákona.

Zákon o IZS v § 19 rieši aj priestupky ktorých sa dopustí ten kto zneužije linku tiesňového volania. Za tento priestupok môže krajský úrad uložiť pokutu do výšky 50 000 Sk.